

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin

Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 571090 1593 0000 0000 5901 5348
tel./fax 068 3828236, e-mail: lkp@lkp.org.pl, [http:// www.lkp.org.pl](http://www.lkp.org.pl)

Gatunki roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej w polskim projekcie (16 marca 2004) sieci Natura 2000

Metoda: Wybór obszarów proponowanych do sieci Natura 2000 przez Ministerstwo Środowiska (wersja z 16 marca 2004) porównano z treścią SDF opracowanych jako "koncepcja sieci Natura 2000" przez NFOŚ & IOP (wersja z lipca 2003, z uzupełnieniami z listopada 2003). Nie weryfikowano danych zawartych w tych formularzach. Ostoje "znaczące" to te, które w SDF-ach dostały ocenę A-C (patrz metodyka Natury 2000). Uzupełniono o informacje i uwagi dotyczące stanu konkretnych populacji i ich znaczenia dla całości populacji polskiej.

Analizę wykonano na podstawie danych zebranych w formularzach danych przez Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie i Wojewódzkie Zespoły Realizacyjne.

ROŚLINY

- ! *Aconitum firmum ssp. moravicum* - spośród trzech miejsc występowania w Polsce, ujęto Babią Górę i Beskid Żywiecki, ale pominięto znaczącą ostoję Beskid Śląski.
- ! *Adenophora lilifolia* - aktualna sytuacja gatunku w Polsce jest niejasna, większość danych o występowaniu jest bardzo starych. Z 7 znaczących ostoi w sieci ujęto 4; pominięto Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny, Ostoję Piską i Ostoję Knyszyńską - a w tej ostatniej zgodnie z danymi SDF miała być najlepsza populacja w Polsce (ocena B).
- ! *Agrimonia pilosa* - z 8 istotnych ostoi ujęto 5 a pominięto 3 (Ostoja Augustowska, Borecka i Knyszyńska).
- ! *Aldrovanda vesiculosa* - z 4 istotnych ostoi 2 ujęto, a 2 pominięto. Groźne jest zwłaszcza **pominięcie Ostoi Augustowskiej - jednej z dwóch najistotniejszych w Polsce**, gdzie jest żywotna populacja + prowadzona ochrona czynna.
- ! *Angelica palustris* - z 16 znaczących ostoi 7 jest w sieci, a 9 (Wschodnie Pojezierze Krzywińskie, Uroczyska Lasów Janowskich, Puszcza Bolimowska, Przełom Wisły w Małopolsce, Pałuki, Jezioro Gopło, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny, Bystrzyca Jakubowicka) pominięto.
- ! *Apium repens* - z dwóch polskich ostoi o znaczeniu A jedną włączono, a jedną (Pojezierze Sławskie) pominięto.
- ! *Asplenium adulterinum* - z czterech znaczących polskich ostoi dwie włączono, a dwie (Góry Sowie i Bardzkie, Wzgórza Kiełczyńskie) pominięto. **Pominięto najsilniejszą polską populację** na Wzgórzach Kiełczyńskich, gdzie rośnie ponad połowa polskich osobników; jest to jedyna populacja > 100 sztuk.
- †? *Botrychium simplex* - aktualna sytuacja gatunku w Polsce jest niejasna, większość danych o występowaniu jest bardzo starych, być może już w ogóle wyginął. Wymaga pilnego rozpoznania. Jednak w świetle istniejących danych, jedyna znacząca ostoja jest w sieci.
- ! *Buxbaumia viridis* - 4 z 5 znaczących ostoi są w sieci.
- †? *Caldesia parnassifolia* - aktualna sytuacja gatunku w Polsce jest niejasna, być może już w ogóle wyginął. Jedyna znana ostoja oceniona jako nieznacząca, ale włączona do sieci.
- ! * *Campanula bohemica* - **jedyna polska ostoja tego priorytetowego gatunku (Karkonosze) nie jest włączona do sieci.** Jest to gatunek priorytetowy!
- ! * *Campanula serrata* - wszystkie 3 znaczące ostoje są włączone do sieci.
- ! *Carlina onopordifolia* - wszystkie 3 znaczące ostoje są włączone do sieci.

- - * *Cochlearia polonica* - jedyna znacząca polska ostoja jest włączona do sieci.
- - * *Cochlearia tatrae* - jedyna polska ostoja jest włączona do sieci.
- - *Cypripedium calceolus* - 19 z 31 znaczących polskich ostoi są włączone do sieci. Pominięto 12 istotnych ostoi - Przełom Wisły w Małopolsce, Pojezierze Brodnickie, Pasma Krowiarki, Ostoja Augustowska, Leśnictwo Góry, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Lasy Bierzwnickie, Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny, Góry i Pogórze Kaczawskie, Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Beskid Śląski - **co jednak oznacza zupełne pominięcie wszystkich sudeckich i pomorskich populacji tego gatunku.**
- †? *Dichelyma capillaceum* - aktualna sytuacja gatunku w Polsce jest niejasna, być może już w ogóle wyginał. Pominięto w sieci jedyną ostoję, z której była w Polsce wykazana (Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka). Co prawda była tam oceniona jako nieznacząca (D).
- - *Dicranum viride* - status niejasny. Gatunek powinien występować głównie w Karpatach, jednak w SDFach jako jedyną znaczącą ostoję wskazano Pojezierze Drawskie na Pomorzu Zachodnim. Pojezierze Drawskie pominięto w projekcie sieci, jednak prawdopodobnie gatunek znajdzie się w ostojach karpaccich, choć nie był z nich wykazywany.
- - *Drepanocladus vernicosus* - włączono 5 z 10 znaczących ostoi, a 5 (Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny, Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Wkrzańska, Uroczyska Lasów Janowskich) pominięto.
- - ! *Echium russicum* - obie ostoje (jedyne polskie stanowiska - Dobużek i Czumów w Zachodniowołyńskiej Dolinie Bugu) tego gatunku pozostawiono poza siecią.
- - *Eleocharis carniolica* - jedyna polska ostoja włączona, choć nieznacząca.
- - *Erysimum pieninicum* - jedyną polską ostoję włączono do sieci.
- - ! *Galium cracoviense* - pominięto **jedyną ostoję w Polsce (Ostoja Olsztyńsko-Mirowska).**
- - ! * *Galium sudeticum* - pominięto **jedyną ostoję w Polsce (Karkonosze).** Jest to gatunek priorytetowy!
- - ! * *Gentianella bohemica* - gatunek priorytetowy (!) z załącznika II DH, lecz **fakt jego występowania w Polsce został pominięty w materiałach** Ministerstwa i Instytutu Ochrony Przyrody. Mimo że np. w projekcie planu ochrony PN Gór Stołowych wykazano dwa stanowiska.
- - *Gladiolus paluster* - jedyna znacząca ostoja jest włączona do sieci.
- - ! *Ligularia sibirica* - z 4 znaczących ostoi 3 są włączone do sieci; jedną - ale o znaczeniu A - pominięto (Pakosław). Jest to tymczasem **najważniejsza ostoja w Polsce** (kilka tys. osobników wobec kilkuset na pozostałych) i jedna z ważniejszych w Europie.
- - *Linaria loeselii* (*Linaria odora*) - z 4 znaczących ostoi 3 są włączone do sieci; jedną (Mierzeje jezior Jamno i Bukowo) pominięto.
- - *Liparis loeselii* - 17 z 34 znaczących ostoi włączono do sieci. Pominięto ostoje: Zakole rzeki Wel, Wschodnie Pojezierze Krzywińskie, Puszcza Drawska, Pojezierze Międzychodzko-Sierakowskie, Pojezierze Brodnickie, Pakosław, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Borecka, Ostoja Augustowska, Opolska Dolina Odry, Lasy Wałęckie, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Lasy Sobiborskie, Lasy Gostynińsko-Włocławskie, Jezioro Gopło, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny.
- - *Luronium natans* - z 10 znaczących ostoi 6 włączono a 4 pominięto. Jednak pominięte populacje: w jeziorach Wdzydzkich, w jeziorze Krasne oraz w jez. k. Trzcianki (Puszcza Drawska) są dobre i żywotne - przy tak małej liczbie żywych stanowisk są istotne dla gatunku i ich pominięcie jest ze szkodą.
- - ! *Marsilea quadrifolia* - **pominięto obydwie ostoje w Polsce (Dolny Wieprz i Ostoja Goczałkowicka)** w których ten gatunek jest notowany. Jednak Dolny Wieprz to stanowisko sztuczne, a stanowisko goczałkowickie nie istnieje i jest dopiero projekt reintrodukcji.
- - *Meesia longiseta* - jedyna polska ostoja jest w sieci.
- - *Orthotrichum rogeri* - jedyna polska ostoja (Karkonosze) została pominięta, choć i tak oceniona była jako nieznacząca (D).

- ☹ ! * *Pedicularis sudetica* - pominięto **jedyną ostoję w Polsce (Karkonosze)**. Jest to gatunek priorytetowy!
- †? *Plagiomnium drummondii* - status gatunku niejasny, w ogóle nie wiadomo czy jest składnikiem flory Polski.
- ☹ *Pulsatilla patens* - z 17 polskich znaczących ostoj 7 włączono, a 10 pominięto (Puszcza Kozienicka, Pojezierze Brodnickie, Ostoja Sieradowicka, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Augustowska, Lasy Wałeckie, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Lasy Gostynińsko-Włocławskie, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny) pominięto.
- 😊 * *Pulsatilla slavica* - jedyna polska ostoja jest w sieci.
- ☹ ! *Rhododendron luteum* - **pominięto jedyną polską ostoję (Kołacznia)**.
- ☹ *Saxifraga hirculus* - z 14 znaczących ostoj 5 włączono, a 9 (Zakole rzeki Wel, Pojezierze Brodnickie, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Augustowska, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Jeziora Wdzydzkie, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny, Dolina Radwi, Chocieli i Chotli) pominięto.
- 😊 * *Serratula lycopifolia* - jedyna polska ostoja jest w sieci.
- ☹ *Thesium ebracteatum* - 4 z 9 znaczących ostoj włączono do sieci, ale 5 (Zakole rzeki Wel, Przełom Wisły w Małopolsce, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Augustowska, Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny) pominięto.
- ☹ *Tozzia carpathica* - z 4 polskich ostoj 3 włączono, ale 1 (Beskid Śląski) pominięto.
- ☹ ! *Trichomanes speciosum* - jedną ostoję włączono, a jedną (Góry i Pogórze Kaczawskie) pominięto, **ze względu na rzadkość gatunku powinny być obie**.

LISTA POMINIĘTYCH OBSZARÓW O SZCZEGÓLNEJ RÓŻNORODNOŚCI GATUNKÓW ROŚLIN Z ZAŁĄCZNIKA II DYREKTYWY SIEDLISKOWEJ

uwzględniono tylko gatunki, dla których obszar jest znaczący

- Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny - istotny dla 8 gatunków roślin z zał. II DS
- Ostoja Augustowska - istotny dla 7 gatunków roślin z zał. II DS
- Ostoja Knyszyńska - istotny dla 6 gatunków roślin z zał. II DS
- Lasy w dolinach Brdy i Wdy - istotny dla 4 gatunków roślin z zał. II DS
- Ostoja Napiwodzko-Ramucka - istotny dla 4 gatunków roślin z zał. II DS
- Pojezierze Brodnickie - istotny dla 4 gatunków roślin z zał. II DS
- Beskid Śląski - istotny dla 3 gatunków roślin z zał. II DS
- Góry i Pogórze Kaczawskie - istotny dla 3 gatunków roślin z zał. II DS
- Karkonosze i Góry Izerskie - istotny dla 3 gatunków roślin z zał. II DS
- Przełom Wisły w Małopolsce - istotny dla 3 gatunków roślin z zał. II DS
- Zakole rzeki Wel - istotny dla 3 gatunków roślin z zał. II DS
- Dolina Radwi, Chotli i Chocieli - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Jeziora Wdzydzkie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Jezioro Gopło - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Lasy Gostynińsko-Włocławskie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Lasy Wałeckie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Ostoja Borecka - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Pakosław - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Pojezierze Międzychodzko-Sierakowskie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Puszcza Drawska - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Uroczyska Lasów Janowskich - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS
- Wschodnie Pojezierze Krzywińskie - istotny dla 2 gatunków roślin z zał. II DS

BEZKRĘGOWCE

- | *Anisus vorticulus* - z 8 znaczących ostoi 5 ujęto, a 3 (Dolina Pilicy, Puszcza Bolimowska, Dolna Odra) pominięto.
- | *Boros schneideri* - jedyna polska ostoja jest ujęta.
- | *Buprestis splendens* - jedyna polska ostoja jest ujęta.
- | * *Callimorpha quadripunctaria* - obydwie polskie ostoje są ujęte
- | *Carabus variolosus* - spośród 7 znaczących polskich ostoi pominięto tylko jedną (Beskid Śląski)
- | *Carabus zawadzskii* - jedyna polska ostoja jest ujęta
- | *Cerambyx cerdo* - pominięto 8 z 19 znaczących polskich ostoi: Lasy Żerkowsko-Czeszewskie, Grądy w Dolinie Odry, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Lasy Barucickie, Lasy Suchedniowskie, Łęgi Odrzańskie, Puszcza Drawska, Puszcza Piaskowa
- | *Coenagrion ornatum* - z dwóch znaczących polskich ostoi jedną (Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka) pominięto
- | *Coenonympha oedippus* - jedyna znacząca ostoja jest w sieci
- | *Colias myrmidone* - pominięto 12 z 23 znaczących ostoi (Jelonka, Grzybowce-Narejki, Izbicki Przełom Wieprza, Przełom Wisły w Małopolsce, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Bystrzyca Jakubowicka, Ostoja Przemyska, Uroczyska Lasów Janowskich, Lasy Cisowsko-Orłowińskie, Ostoja Knyszyńska)
- | *Cucujus cinnaberinus* - z dwóch znaczących polskich ostoi jedną (Puszcza Kozienna) pominięto
- | *Dytiscus latissimus* - z 4 znaczących polskich ostoi jedną (Dolina Piławy) pominięto. Nie włączono też pobliskich Wrzosowisk w Okonku (proponowanych przez NGO), a prawdopodobnie jest to silna populacja łącznie z doliną Piławy.
- | *Eriogaster catax* - jedyna polska ostoja włączona choć i tak nie znacząca
- | *Euphydryas aurinia* - z 6 znaczących polskich ostoi pominięto dwie (Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie)
- | *Graphoderus bilineatus* - z 3 polskich znaczących ostoi pominięto jedną (Dolina Piławy)
- | *Hypodryas maturna* - z 5 znaczących polskich ostoi pominięto dwie (Poleska Dolina Bugu, Łęgi Odrzańskie)
- | *Leucorrhinia pectoralis* - z 15 znaczących polskich ostoi pominięto 6 (Dolina Małej Panwi II, Wschodnie Pojezierze Krzywińskie, Bystrzyca Jakubowicka, Uroczyska Lasów Janowskich, Puszcza Kozienna, Puszcza Drawska)
- | *Lucanus cervus* - z 12 znaczących ostoi w Polsce włączono tylko 3, a pominięto aż 9: Lasy Bierzwickie, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Lasy Barucickie, Dolina Małej Panwi I, Lasy Suchedniowskie, Buczyzna Szprotawsko-Piotrowicka, Pojezierze Sławskie, Dolina Pliszki, Puszcza Drawska
- | *Lycaena dispar* - włączono 30 z 52 znaczących ostoi w Polsce
- | *Lycaena helle* - z 17 znaczących polskich ostoi włączono 12 a pominięto 5 (Namysłów-Bierutów, Poleska Dolina Bugu, Bystrzyca Jakubowicka, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Augustowska)
- | *Maculinea nausithous* - z 20 znaczących polskich ostoi 10 włączono, a 10 pominięto (Graniczny meander Odry, Izbicki Przełom Wieprza, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Bystrzyca Jakubowicka, Bory Niemodlińskie, Uroczyska Lasów Janowskich, Łęgi Odrzańskie, Pojezierze Sławskie)
- | *Maculinea teleius* - z 26 znaczących polskich ostoi włączono 13, a 13 pominięto (Izbicki Przełom Wieprza, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Bystrzyca Jakubowicka, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Stawy Łęczczok, Bory Niemodlińskie,

Uroczyska Lasów Janowskich, Lasy Suchedniowskie, Lasy Cisowsko-Orłowińskie, Puszcza Kozienicka, Łęgi Odrzańskie)

- **[-]** *Mesosa myops* - jedyna polska ostoja jest w sieci, choć i ona została oceniona jako nieznacząca
- **[-]** *Ophiogomphus cecilia* - z 15 istotnych ostoi w Polsce 8 włączono a 7 (Wschodnie Pojezierze Krzywińskie, Przełom Wisły w Małopolsce, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Bystrzyca Jakubowicka, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Uroczyska Lasów Janowskich, Puszcza Drawska) pominięto
- **[-]** * *Osmoderma eremita* - z 14 istotnych ostoi w Polsce 8 włączono a 6 (Graniczny meander Odry, Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Ostoja Złotopotocka, Dolina Małej Panwi I, Puszcza Kozienicka, Puszcza Drawska) pominięto
- **[-]** *Oxyporus mannerheimii* - z 2 znaczących ostoi w Polsce 1 włączono a 1 (Ostoja Knyszyńska) pominięto
- **[-]** * *Phryganophilus ruficollis* - jedyna polska znacząca ostoja jest w sieci
- **[-]** *Polymmatius eroides* - **ominięto obie ostoje w Polsce** (Grzybowce-Narejki oraz Jelonka)
- **[-]** * *Pseudogaurotina excellens* - obie polskie ostoje są w sieci
- **[-]** *Pytho kolwensis* - jedyna polska ostoja jest w sieci
- **[-]** *Rhysodes sulcatus* - wszystkie trzy polskie ostoje są w sieci
- **[-]** * *Rosalia alpina* - wszystkie 5 znaczących ostoi jest w sieci.
- **[-]** *Unio crassus* - z 13 znaczących ostoi pominięto 3 (Dolina Piławy, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Puszcza Drawska)
- **[-]** *Vertigo angustior* - z 8 polskich znaczących ostoi włączono 4, a 4 (Góry Sowie i Bardzkie, Góry i Pogórze Kaczawskie, Puszcza Bolimowska, Ostoja Knyszyńska) pominięto
- **[-]** *Vertigo genesii* - włączono jedyną polską ostoję, choć i tak nieznacząca
- **[-]** *Vertigo moulinsiana* - włączono wszystkie polskie ostoje, w tym jedyną znaczącą
- **[-]** * *Xylomoia strix* - włączono jedyną polską ostoję

RYBY

- **[-]** *Alosa alosa* - włączono jedyną polską ostoję.
- **[-]** *Alosa fallax* - włączono wszystkie 5 znaczących polskich ostoi.
- **[-]** *Aspius aspius* - z 33 znaczących polskich ostoi pominięto aż 22 (Rzeka San, Nowosolska Dolina Odry, Dolina Nysy Łużyckiej - Łuk Mużakowa, Solecka Dolina Wisły, Dybowska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły, Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej, Grądy w Dolinie Odry, Włocławska Dolina Wisły, Dolny Wieprz, Wisła Środkowa, Przełom Wisły w Małopolsce, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Dolna Wisła, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Ostoja Przemyska, Dolina Pilicy, Łęgi Odrzańskie, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Krośnieńska Dolina Odry, Puszcza Drawska, Dolna Odra).
- **[-]** *Barbus meridionalis* - z 8 znaczących polskich ostoi włączono 5, ale pominięto 3: Rzeka San, Beskid Śląski, Ostoja Przemyska.
- **[-]** *Cobitis taenia* - z 51 znaczących polskich ostoi włączono 21, a pominięto aż 30: Dolina Słupi koło Soszycy, Lasy Witnicko-Dębnieńskie, Diczny Las i Dolina Tywy, Pałuki, Dolina Nysy Łużyckiej - Łuk Mużakowa, Buczyny Łagowskie, Solecka Dolina Wisły, Dybowska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły, Grądy w Dolinie Odry, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Ostoja Parczewska, Dolna Wisła, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Góry i Pogórze Kaczawskie, Bory Niemodlińskie, Dolina Pilicy, Puszcza Bolimowska, Lasy Gostynińsko-Włocławskie, Zakole rzeki Wel, Bagienna Dolina

Drwęcy, Jezioro Gopło, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Dolina Pliszki, Krośnieńska Dolina Odry, Pojezierze Drawskie, Dolna Odra, Puszcza Wkrzańska.

- **!** *Cottus gobio* - z 29 znaczących polskich ostoi pominięto 11: Rzeka San, Dolina Brodka, Jezioro Lubie i Dolina Drawy, Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Ostoja Złotopotocka, Beskid Śląski, Ostoja Przemyska, Puszcza Bolimowska, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Puszcza Drawska, Pojezierze Ińskie.
- *Eudontomyzon mariae* - z 12 polskich znaczących ostoi włączono 10, pominięto tylko 2 (Dolina Pilicy, Ostoja Knyszyńska).
- **!** *Gobio albipinnatus* - **pominięto wszystkie 7 znaczących polskich ostoi**: Rzeka San, Dybowska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły, Grądy w Dolinie Odry, Włocławska Dolina Wisły, Łęgi Odrzańskie, Ostoja Piska.
- *Gobio kessleri* - z 3 znaczących polskich ostoi włączono tylko jedną, a pominięto dwie: Rzeka San, Ostoja Przemyska.
- *Hucho hucho* - wszystkie polskie ostoje są nieznaczące, ale i tak włączono 4 a pominięto tylko jedną.
- *Lampetra fluviatilis* - z 13 znaczących polskich ostoi włączono 5, a pominięto aż 8: Jezioro Lubie i Dolina Drawy, Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Solecka Dolina Wisły, Dybowska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły, Włocławska Dolina Wisły, Dolna Wisła, Puszcza Drawska.
- **!** *Lampetra planeri* - z 46 znaczących ostoi pominięto 26: Rzeka San, Dolina Małej Panwi II, Dolina Słupi koło Soszycy, Dolina Piławy, Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Ujście Ilanki, Buczyny Łagowskie, Pojezierze Ińskie, Pojezierze Drawskie, Dolina Stobrawy, Góry Opawskie, Ostoja Augustowska, Puszcza Drawska, Ostoja Złotopotocka, Dolina Ilanki, Dolina Pliszki, Beskid Śląski, Lasy w dolinach Brdy i Wdy, Dolina Bobru, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Góry i Pogórze Kaczawskie, Ostoja Przemyska, Dolina Małej Panwi I, Lasy Cisowsko-Orłowińskie, Puszcza Bolimowska, Dolina Pilicy.
- **!** *Misgurnus fossilis* - z 55 polskich znaczących ostoi pominięto aż 32: , Dolina Małej Panwi II, Izbicki Przełom Wieprza, Lasy Bierzwnickie, Wschodnie Pojezierze Krzywińskie, Lasy Żerkowsko-Czeszewskie, Pałuki, Ostoja Goczałkowicka, Ujście Ilanki, Nowosolska Dolina Odry, Dolina Nysy Łużyckiej - Łuk Mużakowa, Buczyny Łagowskie, Grądy w Dolinie Odry, Dolny Wieprz, Wisła Środkowa, Przełom Wisły w Małopolsce, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Poleska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Ostoja Parczewska, Bystrzyca Jakubowicka, Dolina Bobru, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Góry i Pogórze Kaczawskie, Stawy Łęczczok, Dolina Pilicy, Puszcza Bolimowska, Lasy Gostynińsko-Włocławskie, Dolina Ilanki, Krośnieńska Dolina Odry, Ujście Warty, Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Pojezierze Drawskie.
- *Pelecus cultratus* - obie znaczące ostoje są w sieci.
- *Petromyzon marinus* - wszystkie trzy znaczące ostoje są w sieci.
- **!** * *Phoxinus phoxinus* - z 9 znaczących ostoi włączono 6, a pominięto 3: Dobromyśl, Cyprianka, Lasy Sobiborskie.
- **!** *Rhodeus sericeus amarus* - z 30 znaczących ostoi w Polsce włączono 14, a pominięto 16: Dolina Małej Panwi II, Jezioro Dąbie i Międzyodrze Szczecińskie, Jezioro Lubie i Dolina Drawy, Pałuki, Buczyny Łagowskie, Nieszawska Dolina Wisły, Grądy w Dolinie Odry, Zachodniowołyńska Dolina Bugu, Lasy Sobiborskie, Dolina Bobru, Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka, Góry i Pogórze Kaczawskie, Dolina Pilicy, Puszcza Bolimowska, Krośnieńska Dolina Odry, Jeziora Wdzydzkie.
- *Sabanejewia aurata* - obie znaczące ostoje są w sieci.
- **!** *Salmo salar* - z **11 istotnych ostoi pominięto aż 8**: Dolina Radwi, Chotli i Chocieli, Solecka Dolina Wisły, Dybowska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły, Włocławska Dolina Wisły, Dolna Wisła, Bagienna Dolina Drwęcy, Puszcza Drawska.

PŁAZY I GADY

- **!** *Bombina orientalis* - ze 119 znaczących polskich ostoi włączono 51 a pominięto 68.

- | *Bombina variegata* - z 16 polskich ostoi włączono 12, a pominięto tylko 4: Grądy w Dolinie Odry, Góry Opawskie, Beskid Śląski, Ostoja Przemyska, co prawda niektóre ważne zoogeograficznie - ważne dla zachowania pełni zróżnicowania populacji.
- | *Emys orbicularis* - z **22 znaczących polskich ostoi** włączono 9 a **pominięto aż 13**: Dobromyśl, Lasy Witnicko-Dębnieńskie, Lasy Bierzwnickie, Jezioro Lubie i Dolina Drawy, Ujście Ilanki, Przełom Wisły w Małopolsce, Lasy Sobiborskie, Ostoja Parczewska, Puszcza Kozienicka, Puszcza Barlinecka, Puszcza Drawska, Ostoja Piska, Ostoja Napiwodzko-Ramucka. **Pominięte ostoje są kluczowe dla polskiej populacji gatunku.**
- | *Triturus cristatus* - z 93 znaczących ostoi włączono 44, pominięto 49.
- | *Triturus montandoni* - z 13 znaczących ostoi włączono 11, pominięto tylko 2 (Beskid Śląski, Ostoja Przemyska).

SSAKI

- | *Barbastella barbastellus* - 33 z 48 znaczących polskich ostoi ujęto w projekcie sieci. Pominięto 15 znaczących ostoi.
- | * *Bison bonasus* - Ujęto **tylko 2 z 5 znaczących ostoi tego priorytetowego gatunku**. Pominięto 3 znaczące ostoje: Lasy Wałeckie, Ostoję Knyszyńską, Ostoję Borecką.
- | * *Canis lupus* - Ujęto 15 z 24 znaczących ostoi, pomijając 9: Lasy Sobiborskie, Beskid Śląski, Ostoja Przemyska, Uroczyska Lasów Janowskich, Ostoja Knyszyńska, Ostoja Borecka, Ostoja Augustowska, Ostoja Piska, Ostoja Napiwodzko-Ramucka.
- | *Castor fiber* - z 67 znaczących ostoi w Polsce ujęto 31, pominięto 36.
- | *Halichoerus grypus* - wszystkie 3 znaczące ostoje ujęto w projekcie.
- | *Lutra lutra* - ze 116 znaczących ostoi ujęto 55, pominięto 61.
- | *Lynx lynx* - z 16 znaczących ostoi ujęto 13, pominięto 3 (Ostoja Przemyska, Knyszyńska, Augustowska).
- | *Marmota marmota latirostris* - jedyna polska ostoja jest w sieci.
- | * *Microtus tatricus* - wszystkie trzy polskie ostoje są w sieci.
- | *Mustela eversmannii* - z dwóch polskich ostoi jedną (Gliniska) ujęto, a jedną (Dobużek) pominięto. Ale obie są nieznaczące.
- | *Myotis bechsteini* - z 17 znaczących ostoi ujęto 11, pominięto 6: Pasma Krowiarki, Przełomy Pelcznicy pod Książem, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Góry i Pogórze Kaczawskie, Puszcza Kozienicka.
- | *Myotis dasycneme* - z 28 znaczących ostoi ujęto 22, pominięto 6: Lasy Sobiborskie, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Góry i Pogórze Kaczawskie, Ostoja Sieradowicka, Lasy Gostynińsko-Włocławskie.
- | *Myotis emarginatus* - z 9 znaczących ostoi ujęto 6 pominięto 3: Opactwo Cystersów w Szczyrzycu, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska.
- | *Myotis myotis* - z 73 znaczących polskich ostoi ujęto 46, pominięto 27.
- | *Phocoena phocoena* - ujęto wszystkie ostoje, w tym jedyną znaczącą.
- | *Rhinolophus ferrumequinum* - ujęto obie, choć i tak nieznaczące ostoje.
- | *Rhinolophus hipposideros* - z 17 znaczących ostoi ujęto 11, pominięto 6: Opactwo Cystersów w Szczyrzycu, Pasma Krowiarki, Góry Opawskie, Beskid Śląski, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska.
- | * *Rupicapra rupicapra tatrica* - ujęto jedyną znaczącą ostoję w Polsce.
- | *Sicista subtilis* - ujęto jedyną ostoję w Polsce, choć i tak nieznaczącą.
- | * *Spermophilus suslicus* - ujęto wszystkie 6 znaczących ostoi w Polsce.
- | * *Ursus arctos* - ujęto wszystkie 8 znaczących ostoi w Polsce.

LISTA POMINIĘTYCH OBSZARÓW O SZCZEGÓLNEJ RÓŻNORODNOŚCI GATUNKÓW ZWIERZĄT Z ZAŁĄCZNIKA II DYREKTYWY SIEDLISKOWEJ

uwzględniono tylko gatunki, dla których obszar jest znaczący

- Puszcza Drawska - istotny dla 18 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Sobiborskie - istotny dla 15 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka - istotny dla 15 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Przemyska - istotny dla 14 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Łęgi Odrzańskie - istotny dla 12 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Knyszyńska - istotny dla 12 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Kozienicka - istotny dla 12 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Beskid Śląski - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Góry i Pogórze Kaczawskie - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Poleska Dolina Bugu - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Bolimowska - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Uroczyska Lasów Janowskich - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Zachodniowołyńska Dolina Bugu - istotny dla 11 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Grądy w Dolinie Odry - istotny dla 10 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy w dolinach Brdy i Wdy - istotny dla 10 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Złotopotocka - istotny dla 10 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Bystrzyca Jakubowicka - istotny dla 9 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Pilicy - istotny dla 9 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Bory Niemodlińskie - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Radwi, Chotli i Chocieli - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolna Odra - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Jezioro Lubie i Dolina Drawy - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Napiwodzko-Ramucka - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pojezierze Drawskie - istotny dla 8 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Buczyny Łagowskie - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Bobru - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Małej Panwi I - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Nysy Łużyckiej - Łuk Mużakowa - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Stobrawy - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dybowska Dolina Wisły - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Krośnieńska Dolina Odry - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Bierzwickie - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Cisowsko-Orłowińskie - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Gostynińsko-Włocławskie - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Nieszawska Dolina Wisły - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Augustowska - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Olsztyńsko-Mirowska - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Piska - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pałuki - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Przełom Wisły w Małopolsce - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Solecka Dolina Wisły - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ujście Warty - istotny dla 7 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Małej Panwi II - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Izbicki Przełom Wieprza - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Witnicko-Dębniańskie - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Nowosolska Dolina Odry - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Parczewska - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pojezierze Ińskie - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Rzeka San - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ujście Ilanki - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Włocławska Dolina Wisły - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Wschodnie Pojezierze Krzywińskie - istotny dla 6 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Bagienna Dolina Drwęcy - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Ilanki - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej

- Dolina Piławy - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Pliszki - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolna Wisła - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Jeziora Wdzydzkie - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Suchedniowskie - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Sieradowicka - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Stawy Łęczok - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Wisła Środkowa - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Zakole rzeki Wel - istotny dla 5 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolny Wieprz - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Góry Opawskie - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Wałeckie - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Żerkowsko-Czeszewskie - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Borecka - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pojezierze Brodnickie - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Barlinecka - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Piaskowa - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Rynna Gryżyńskiego Potoku - istotny dla 4 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dziczy Las i Dolina Tywy - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Jezioro Dąbie i Międzyodrze Szczecińskie - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Jezioro Gopło - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Kargowskie Zakola Odry - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Karkonosze i Góry Izerskie - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Lasy Barucickie - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pasma Krowiarki - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Pojezierze Sławskie - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Przełomy Pełcznicy pod Książem - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Puszcza Wkrzańska - istotny dla 3 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dobromyśl - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Dolina Słupi koło Soszycy - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Góry Sowie i Bardzkie - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Górznieńsko-Lidzbarski Kompleks Leśny - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Graniczny meander Odry - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Grzybowce-Narejki - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Jelonka - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Opactwo Cystersów w Szczyrzycu - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Opolska Dolina Odry - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Ostoja Goczałkowicka - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej
- Wysoczyzna Elbląska - istotny dla 2 gatunków zwierząt z zał. II Dyrektywy Siedliskowej

**Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej
w polskim projekcie (16 marca 2004) sieci Natura 2000**

WYBRANE UWAGI

- 1150* płytkie jeziora przybrzeżne (laguny)** - Pominięto jezioro Bukowo; ważny obszar bo obejmował też populację *Linaria odora* (Mierzeja jez. Jamno i Bukowo) i bałtyckie torfowisko wysokie z borami i brzezunami bagiennymi.
- 3110 jeziora lobeliowe** - Pominięto jezioro Krasne, rezerwat przyrody, jedno z najlepiej zachowanych jezior lobeliowych w tej części Europy. Pominięto bardzo istotne dla tego typu siedliska obszary: Jeziora Wdzydzkie, Pojezierze Drawskie, Jeziora k. Miastka, Dolina Słupi k. Soszycy.
- 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosienniczników** - Brak w sieci "klasycznych" stanowisk tego siedliska przyrodniczego - np. Drawa, Słupia, Grabowa, Pliszka i Ilanka, sprawia że reprezentacja jest prawdopodobnie niedostateczna.
- 3270 zalewane muliste brzegi rzek** - Wobec wyeliminowania prawie wszystkich obszarów związanych z dolinami dużych rzek, reprezentacja siedliska, a zwłaszcza jego typowych postaci, jest wysoce niedostateczna.
- 4010 wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym** - Pominięto znaczący obszar ich koncentracji w zach. części Borów Dolnośląskich (Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka).
- 4030 suche wrzosowiska** - W Polsce wielkoobszarowo i dobrze wykształcone występują tylko na terenach popolygonowych. Z obszarów rozległych wrzosowisk włączono Wrzosowisko Przemkowskie, ale pominięto rozległe wrzosowiska na Pojezierzu Pomorskim (Borne Sulinowo, Okonek).
- 4070* zarośla kosodrzewiny** - Pominięcie obszaru Karkonosze i Góry Izerskie skutkuje całkowitym pominięciem sudeckiej postaci tego zbiorowiska.
- 6210* murawy kserotermiczne** - Pominięto bardzo ważny dla zachowania różnorodności tej grupy obszar Góry i Pogórze Kaczawskie, a także Pasma Krowiarek - a występują tam i tylko tam specyficzne sudeckie nawapienne murawy kserotermiczne i to ze storczykami (priorytet!), podczas gdy w innych częściach kraju są inne typy muraw i bez storczyków.
- 6440 łąki selernicowe** - Wobec wyeliminowania prawie wszystkich obszarów związanych z dolinami dużych rzek, reprezentacja siedliska jest wysoce niedostateczna.
- 7110* torfowiska wysokie** - Torfowiska wysokie typu kontynentalnego są reprezentowane dostatecznie, ale unikatowe torfowiska wysokie typu bałtyckiego tylko częściowo - na Pomorzu Zachodnim brak istotnego obiektu Warnie Bagno, nie ujęto żadnych torfowisk tego typu występujących w woj. warmińsko-mazurskim i podlaskim.
- 7150 obniżenia dolinkowe i pła mszarne** - Siedlisko jest pospolite w formie małych dolinek na torfowiskach, lecz klasyczna jego forma to wielkoobszarowe, "atlantyckie" przygielkowiska, występujące tylko w Białogórze i w zachodniej części Borów Dolnośląskich. Włączono Białogórę, lecz pominięto obszar koncentracji elementów atlantyckich w Borach (Puszcza Zgorzelecko-Osiecznicka).
- 7220 źródłiska wapienne** - Pominięcie obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli na Pomorzu Zachodnim skutkuje pominięciem klasycznych, uważanych za najbardziej reprezentatywne w Polsce stanowisk tego siedliska przyrodniczego.
- 7230 torfowiska alkaliczne** - Pominięcie obszaru Dolina Radwi, Chocieli i Chotli na Pomorzu Zachodnim skutkuje pominięciem klasycznych, najlepiej wykształconych torfowisk tego typu na Pomorzu Zachodnim. Pominięcie dolin Ilanki i Pliszki skutkuje pominięciem najlepiej wykształconych tego typu torfowisk w Polsce Zachodniej.
- 9130 żyzne buczyny** - Są dobrze reprezentowane, ale pominięto ważną dla zachowania pełni zróżnicowania Buczynę Szprotawsko-Piotrowicką (przejściowa między zespołem buczyny sudeckiej a buczyny niżowej).
- 9150 buczyny storczykowe** - Pominięto bardzo ważny obszar występowania w Górach i na Pogórze Kaczawskim; a na kilku stanowiskach występuje tam specyficzna forma buczyny, ważna dla zachowania pełni różnorodności buczyn storczykowych w Polsce! Pominięto oba stanowiska

formy pomorskiej buczyny storczykowej - na Kaszubach (w obszarze Jeziora Raduńsko-Ostrzyckie) i w dorzeczu Radwi (Dolina Radwi, Chocieli i Chotli)

9170 grąd środkowoeuropejski - Pominęto "klasyczne" obszary występowania specyficznych form grądów, ważne dla zachowania pełni ich zmienności - np. Puszcę Borecką i Knyszyńską (borealne postaci grądów), Grądy Odrzańskie (niskie grądy połęgowe).

91D0 lasy bagienne - Pominęcie Gór Izerskich skutkuje pominięciem unikatowych torfowisk izerskich i lasów na nich, co znacząco pogarsza objęcie siecią pełni zmienności siedliska przyrodniczego.

91E0 łągi wierzbowe i jesionowo-olszowe - łągi olszowe są dobrze reprezentowane, ale wobec wyeliminowania prawie wszystkich obszarów związanych z dolinami dużych rzek, reprezentacja łągów wierzbowych i topolowych jest wysoce niedostateczna.

91F0 łągi wiązowo-jesionowe - Wobec wyeliminowania prawie wszystkich obszarów związanych z dolinami dużych rzek, reprezentacja siedliska jest wysoce niedostateczna. Pominęto wszystkie obszary lasów łągowych w dolinie Odry, uznawane za najlepiej zachowany kompleks łągów w tej części Europy, a także łągi Żerkowsko-Czeszewskie, najcenniejszy obiekt leśny w Wielkopolsce.

9110 ciepłolubne dąbrowy - Pominęto jedyne "prawdziwe" stanowisko siedliska przyrodniczego 9110 w Polsce - dąbrowę z dębem omszonym w Bielinku (wszystkie inne to świetliste dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum*, tylko w przybliżeniu dające się zaliczyć do 9110). Pominęto unikatowe ciepłe dąbrowy *Sorbo torminali-Quercetum*, mające jedyne stanowiska w obszarze Góry i Pogórze Kaczawskie.

91F0 łągi wiązowo-jesionowe - W sposób systematyczny usunięto wszystkie obszary w dolinie Odry, skupiające jedne z najlepiej zachowanych lasów łągowych w Europie Środkowej.

9410 bory górnoreglowe - Brak borów karkonoskich i izerskich znacznie pogarsza reprezentatywność ujęcia tego siedliska.